

Bildande av naturreservatet Nymoran i Arjeplogs kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, Bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Nymoran. Den slutliga inmätningen av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (Bilaga 4).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem ska ges förutsättning att utvecklas naturligt. Syftet är även att motverka fragmentering av området och att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte också att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.

- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling.
- Utvecklingsmarker och arronderingsmarker återställs till naturskog.
- Vid behov återställa områdets naturliga hydrologi genom att till exempel lägga igen diken, åtgärda vandringshinder eller återställa vattendrag efter flottledsrensning.
- Fisket i reservatet bedrivs uthålligt, på ett sätt som inte äventyrar föryngringen av öring.
- Främmande arter som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen i reservatet tas bort, i de fall det är möjligt.
- Naturliga störningar som till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp. Bränder kan dock släckas vid behov.
- Fällning av träd undviks vid alla typer av åtgärder, förutom vid avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.
- Besökare informeras om reservatets naturvärden.
- Eventuella anordningar för friluftslivet anläggs på ett sätt som inte medför störningar eller skada för växt- eller djurlivet.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Nymoran
Kommun:	Arjeplog
Lägesbeskrivning:	15 km NV om Slagnäs
Area:	ca 507 ha
Fastigheter och ägare:	Arjeplogs Skolbord 1:2 (del av), Sveaskog
Sameby:	Maskaure
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk, fälla eller på annat sätt skada levande träd och buskar. Skada eller flytta liggande eller stående döda träd och buskar.

Datum
2016-12-13

Diarienummer
511-8615-2016

NVR ID
2045449

2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk. Se dock punkt A 12 angående uppförande av älg torn.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledning i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.
7. Plantera in växt-, djur- eller svampart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk, växtnäringsämnen eller andra främmande ämnen som kan skada naturen.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg. Vägarnas sträckning framgår av Bilaga 1.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älg torn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för underhåll av befintliga vägar, exempelvis snöröjning, flytt av träd som fallit över vägarna eller andra åtgärder för att bibehålla vägarnas nuvarande standard. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor och rensning av vägdiken. Vägarnas sträckning framgår av Bilaga 1.
3. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB.
4. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
5. Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att transportera fälld björn eller älg med motordrivna fordon på fast mark. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.
6. Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att transportera fälld björn eller älg med lättare (<400 kg) bandgående fordon på våtmark, eller med terrängskoter på väl tjälad och snötäckt mark. Särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark, vegetation och vattenmiljöer.

7. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande åtgärder kan komma att genomföras för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationsskylt som placeras på lämplig plats intill skogsbilvägen.
3. Borttagande av främmande arter, exempelvis contortatall.
4. Utförande av återställningsåtgärder rörande vattenkvalitet, hydrologi och bottenmiljöer som exempelvis återställning efter flottledsrensning, utrivning av damm eller igenläggning av diken.
5. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare genom underhåll av väg.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Anlägga en eldstad i form av en stenring.
9. Framföra motordrivna fordon utanför befintliga vägar. Vägarnas sträckning framgår av Bilaga 1.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.

Datum
2016-12-13

Diarienummer
511-8615-2016

NVR ID
2045449

2. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
3. I reservatet är det utan hinder av föreskriften C4 tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
4. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

De höga naturvärdena inom naturreservatet Nymoran uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2004-2005 genomfördes ett fördjupat samråd mellan Naturvårdsverket, länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län samt Sveaskog för samtliga områden på Sveaskogs marker i de aktuella länen. Samrådet med Sveaskog resulterade i en överenskommelse för merparten av områdena, där ansvaret för det långsiktiga bevarandet fördelades mellan myndigheterna och Sveaskog. För Norrbottens del framgår områdenas fördelning mellan formellt skydd som *naturreservat* respektive frivilligt skydd som *ekopark* eller *större hänsynsområde* av Naturvårdsverkets rapport 5498 (2005).

I juni 2008 träffade Naturvårdsverket och Sveaskog en överenskommelse som innebar att alla områden som redovisats som planerade naturreservat i ovanstående rapport fick skyddas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning av Sveaskog. Länsstyrelsen har därefter genomfört naturreservatsbildning för merparten av de 168 områden som omfattades av överenskommelsen i Norrbottens län.

Under förhandlingarna med Sveaskog 2005 kunde samrådet dock inte slutföras för alla områden som redovisats i inventeringsrapporterna. Ett av dessa områden var Nymoran. Den främsta anledningen till att samrådet inte kunde slutföras var att det vid förhandlingarna fanns olika tolkningar om miljömålet Storslagen fjällmiljö även kunde omfatta skogsmiljöer. I miljömålspropositionen (2004:05/150) klargjorde regeringen att delmål 3 om långsiktigt skydd av områden i fjällen även kan omfatta skogsmiljöer med höga natur- och/eller kulturmiljövärden. Detta klarläggande kom dock sent i processen, vilket innebar det inte fanns tid att arbeta in områdena i överenskommelsen inom den tidsram som var satt för regeringsuppdraget.

Som en följd av detta lades hela eller delar av områden åt sidan för vidare utredning och samråd. Dessa områden redovisas i Naturvårdsverkets rapport som kategori 3/4 - *ej färdigutredda områden*. Bland dessa områden fanns många av de största och allra mest värdefulla urskogsobjekten som identifierats på Sveaskogs mark och i överenskommelsen sattes målet att samrådet kring områdena skulle slutföras senast under 2008.

Datum
2016-12-13

Diarienummer
511-8615-2016

NVR ID
2045449

I de följande samråden visade det sig vara svårt för parterna att enas kring ramar och förutsättningar kring arbetet, både vad gäller val av skyddsform, ersättning samt redovisning. Detta ledde till slut till att Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Norrbotten under 2014 överlämnade en hemställan till regeringen, med förslag på hur områdena skulle hanteras. Förslaget framgår av Naturvårdsverkets rapport 6577 (2013). Under hösten 2015 togs förhandlingsarbetet upp igen och i april 2016 undertecknades en överenskommelse om intrångsersättning mellan Naturvårdsverket och Sveaskog. Överenskommelsen innebär att naturreservat nu kan bildas på dessa områden i enlighet med det förslag som redovisas i Naturvårdsverkets rapport 6577. Ett av dessa områden var Nymoran.

Förslag till beslut om bildande av naturreservatet Nymoran har remitterats till Sveriges Geologiska Undersökning, Försvarmakten samt Skogsstyrelsen, vilka inte hade några invändningar mot förslaget. Beslutet har föregåtts av samråd med Naturvårdsverket som tillstyrker förslaget. Naturvårdsverket har haft vissa synpunkter på föreskrifterna, vilka har beaktats av länsstyrelsen. Beslutet har även föregåtts av samråd med Arjeplogs kommun som också tillstyrker förslaget. I sitt yttrande poängterar kommunen vikten av att satsningar görs så att skyddade områden också bidrar till tillväxt och näringsliv i kommunen. Man framför även att det är viktigt att detta sker i dialog med kommun, lokala naturturismföretagare och föreningar.

Maskaure sameby och Sveaskog har förelagts att yttra sig över förslaget och har meddelat att de har tagit del av förslaget men har inte lämnat in något yttrande.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Nymorans prioriterade bevarandevärden är det stora skogs- och myrkomplexet som har höga naturvärden avseende förekomsten av urskogsstrukturer, områdets storlek och låga påverkansgrad, samt innehåll av sällsynta arter. Naturvärdena kan inte bevaras eller utvecklas fritt om skogsbruk eller annan exploatering bedrivs i området.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, *Levande sjöar och vattendrag* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen.

Datum
2016-12-13

Diarienummer
511-8615-2016

NVR ID
2045449

Länstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga för att bevara de höga naturvärdena i området, samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte. Marken ägs av Sveaskog som har ersatts för det intrång i pågående markanvändning som reservatsbeslutet innebär.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan beslut om föreskrifter så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och övriga konsekvenser. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. De föreslagna ordningsföreskrifterna tydliggör allemansrätten men begränsar den inte. Länstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Konsekvenserna av föreskrifterna bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning enligt nämnd förordning inte behöver upprättas.

Beskrivning av området

Area: ca 507 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 232 ha, varav produktiv skog ca 128 ha
Våtmark ca 255 ha
Sjöar och vattendrag ca 2 ha
Övrig mark ca 18 ha

Nymoran ligger 15 kilometer nordväst om Slagnäs och är ett större, relativt opåverkat skogs- och myrmosaikområde. Reservatet är beläget väster om det 665 meter höga berget Gargovare. I norra delen av reservatet finns en skogsbilväg som sträcker sig utmed sydöstra reservatsgränsen och sedan korsar reservatet längre söderut. Tvärs genom reservatets södra del rinner Gargån som längre nedströms, utanför reservatet, ingår i Vindelälvens Natura 2000-område. Tre mindre tjärnar finns även i södra delen av reservatet. Berggrunden i området består främst av granit.

Övervägande del av skogen i reservatet består av urskogsartad barrblandskog på myrholmar. Skogen på myrholmarna är gles, och till största delen impedimentartad. I hela området finns gott om 300-400-åriga tallöverståndare samt gamla, senvuxna granar och rikligt med död ved, främst i form av granlågor men även torrakor av gran och tall. Gargån omges bitvis av urskogsartad gransumpskog med mycket höga naturvärden. Gransumpskogen består av senvuxna granar med högvuxet gräs och starr i undervegetationen. I fältskiktet finns gott om vide och dvärgbjörk. Här finns rikligt med rötade granlågor som hyser livsrum för arter som violmussling, en svamp som är bra indikator för lång skoglig kontinuitet. En ås bestående av isälvsediment kan också hittas här. Även i centrala delen finns det urskogsartad granskog som är relativt gles och flerskiktad med garnlav som draperar trädgrenarna.

Granåsmyrnan, i norra delen av reservatet, och Rönnbäckmyran, i reservatets centrala delar, hyser mycket höga naturvärden enligt länstyrelsens våtmarksinventering.

Tillsammans med Saltmyran som är belägen norr om reservatet bildas en stor våtmark med stora fastmarksryggar som delar upp våtmarken i parallella stråk. Detta resulterar i en mosaikartad struktur som innehåller olika myrtyper. Tillsammans med de stora fastmarksytorna skapar myrarna förutsättning för ett rikt växt- och djurliv vilket motiverar den höga naturvärdesklassningen. Även Gargmyran i reservatets södra del hyser höga naturvärden.

Nästan överallt i reservatets skogsklädda delar har en svag påverkan i form av plockhuggning skett, främst har torrträd tagits ut. Naturvärdena har inte påverkats speciellt mycket av detta ingrepp.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) enligt Bilaga 3.

Beslutets ikraftträdande

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

De som deltagit i länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Sven-Erik Österberg efter föredragning av naturskyddshandläggare Susanna Andersson. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefen för naturskydds enheten Per-Anders Jonsson samt jurist Simon Bergdahl.

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8615-2016

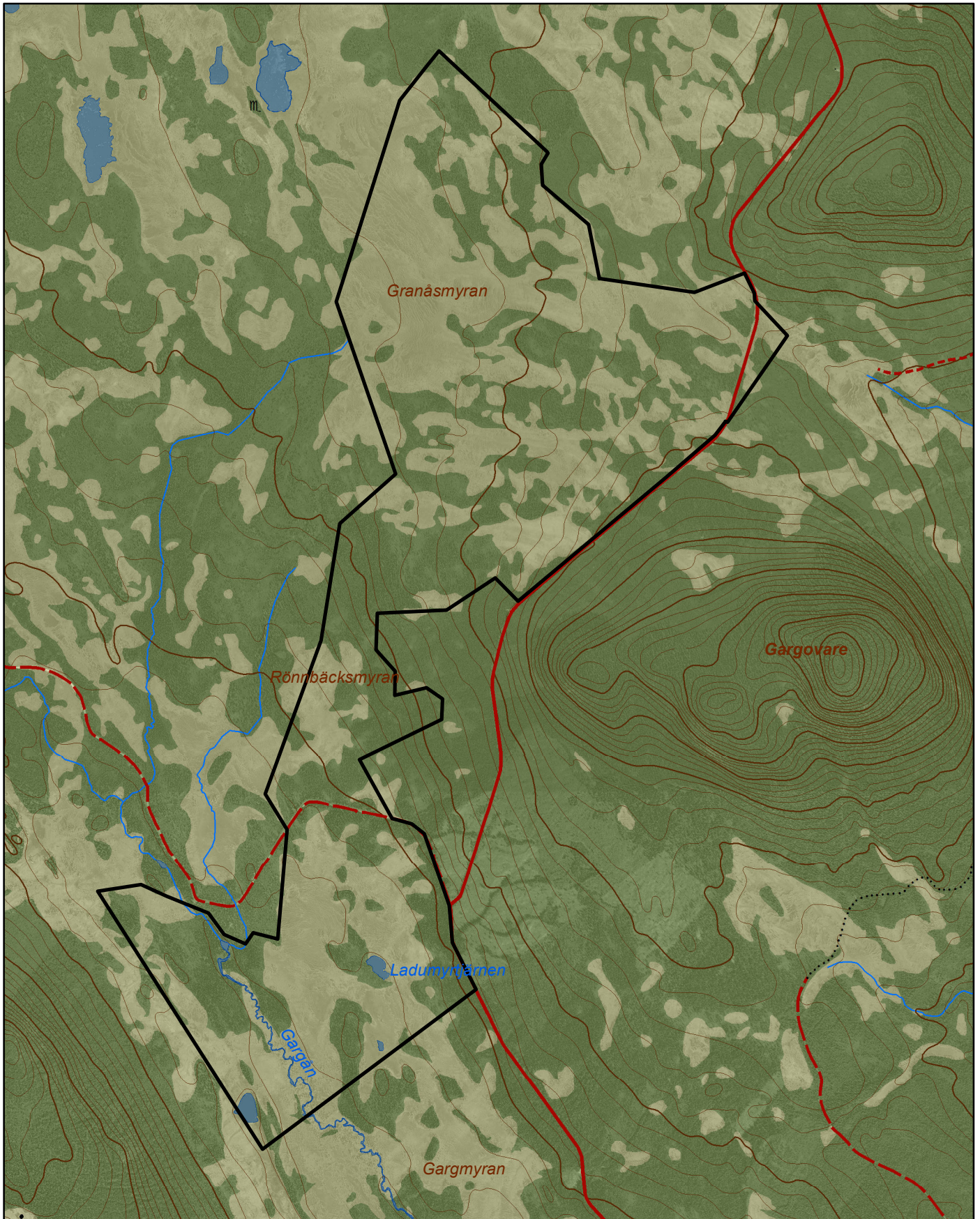
NVR ID 2045449

Bilaga 1

Naturresevatet Nymoran

Area ca 507 ha

Skala 1:25 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturresevatet

0 0,5 1 1,5 2 Kilometer

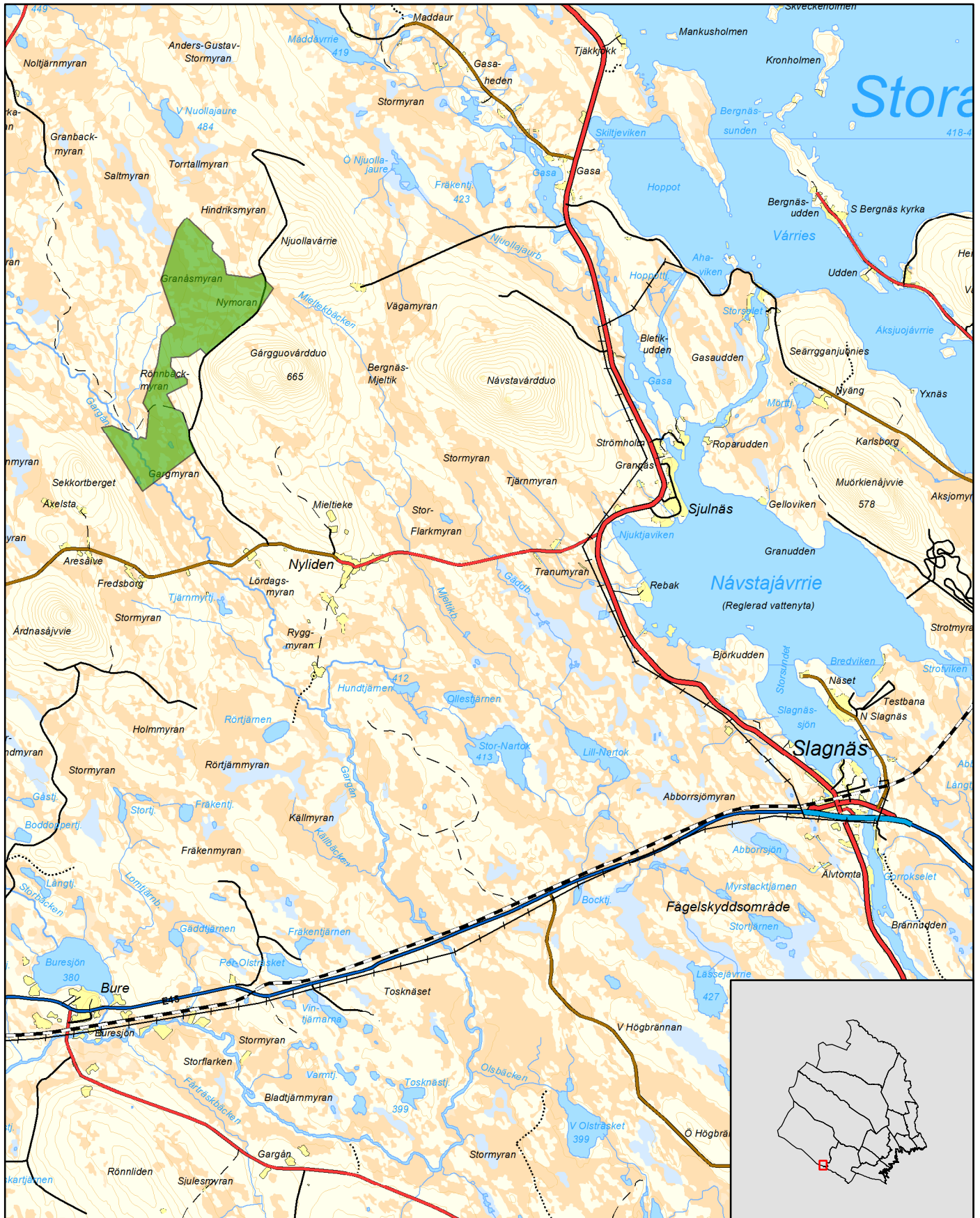

Naturreservatet Nymoran

Arjeplogs kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

Gräns för naturreservatet

